

Anatomia Humana II

Codi: 102969

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Rosa Mirapeix Lucas

Correu electrònic: Rosa.Mirapeix@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Angela Maria Bellmunt Fontanet

David Cánovas Verge

Santiago Rojas Codina

Prerequisits

Tot i que no hi ha prerequisits és convenient que l'estudiant hagi assolit unes competències bàsiques d'autoaprenentatge i de treball en grup, així com els coneixements de biologia de nivell pre-universitari. És recomanable que els estudiants tinguin superada l'assignatura d'Anatomia Humana I del primer semestre.

Objectius

L'assignatura d'Anatomia Humana I és una assignatura que s'imparteix en el segon semestre del primer curs del Grau de Fisioteràpia i forma part de les assignatures de formació bàsica. Aquesta assignatura es complementa amb d'altres assignatures de la formació bàsica i obligatòria com són l'Anatomia Humana I i la Funció del cos humà.

Els objectius de l'assignatura són:

- Conèixer l'organització anatòmica i anatomia descriptiva, així com l'anatomia topogràfica de les principals regions del cos humà.
- Aprendre i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica.
- Identificar les diferents estructures anatòmiques.
- Obtenir habilitats pràctiques.

Competències

- Analitzar i sintetitzar.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
3. Explicar la funció d'aquestes estructures anatòmiques.
4. Localitzar mitjançant la palpació en superfície les diferents estructures anatòmiques.
5. Reconèixer la disposició de les estructures anatòmiques en un subjecte viu.

Continguts

PART 1- ANATOMIA DEL CAP i DE L'APARELL RESPIRATORI

Anatomia del cap: Estudi de les normes vertical, lateral, occipital, frontal i basal (exo i endocranials). Estudi de les sutures i punts antropomètrics del crani. Fosses cranials. Musculatura mímica.

Anatomia de l'aparell respiratori: Nas, cavitats nasals i sins paranasals. Laringe. Tràquea i bronquis. Pulmons. Cavitats pleurals i pleura. Mediastí. Innervació, vascularització i drenatge limfàtic del sistema respiratori. Anatomia topogràfica, clínica i radiològica de l'aparell respiratori.

- Classes teòriques: 5 hores.
- Pràctiques de laboratori a la sala de dissecció (PLAB 1): 2 hores.
- Seminari d'anatomia del cap (SEM 1,2): 3 hores (1,5 hores per cada seminari).

PART 2- SISTEMA UROGENITAL

Anatomia topogràfica, clínica i radiològica de l'aparell urogenital

Aparell urinari: ronyons, urèters, bufeta de l'orina, uretra masculina i femenina. Innervació, vascularització i drenatge limfàtic de l'aparell urinari.

Aparell reproductor masculí: Testicles i epidídim, conductes deferents i ejaculadors. Cordó espermàtic. Glàndules accessòries: pròstata, vesícules seminals, i glàndules bulbouretrals. Escrot. Penis. Innervació, vascularització i drenatge limfàtic de l'aparell reproductor masculí.

Aparell reproductor femení: Ovaris, úter, trompes uterines, vagina i genitals externs femenins. Mama. Innervació, vascularització i drenatge limfàtic de l'aparell reproductor femení.

- Classes teòriques: 4 hores.
- Pràctiques de laboratori a la sala de dissecció (PLAB 2A): 1 hora.

PART 3- SISTEMA DIGESTIU

Cavitat oral: galtes, llavis, vestíbul oral, boca, paladar, llengua, dents i glàndules salivals. Glàndules tiroide, paratiroides i timus. Faringe. Esòfag. Estómac. Peritoneu i cavitat peritoneal. Intestí prim: duodè, jejú i íleus.

Intestí gros: cec, apèndix vermiforme, còlon (ascendent, transversal, descendent i sigmoide), recte i canal anal. Sistema hepatobiliar: fetge, vesícula biliar i arbre biliar. Pàncrees, melsa i glàndules suprarenals.

Vascularització i innervació del sistema digestiu. Anatomia topogràfica, clínica i radiològica del tracte digestiu.

- Classes teòriques: 10 hores.
- Pràctiques de laboratori a la sala de dissecció (PLAB 2B, 3): 3 hores.

PART 4- ÒRGANS DELS SENTITS

Audició: Orella externa, membrana timpànica, orella mitjana o caixa del timpà (ossets, músculs, parets), orella interna o laberint (còclea, conductes semicirculars, vestíbul).

Visió: Cavitat orbitària. Membranes: externa o fibrosa, mitjana o úvea, interna o nerviosa. Mitjans transparents: humor aquós, cristal·lí i humor o cos vitri. Parpelles. Aparell lacrimal. Musculatura extraocular.

- Classes teòriques: 4 hores.
- Pràctiques de laboratori a la sala de dissecció (PLAB 4A): 1 hora.

PART 5- SISTEMA NERVIÓS

Generalitats del sistema nerviós. Telencèfal. Diencefal. Tronc encefàlic (mesencèfal, protuberància i bulb).

Cerebel. Medulla espinal. Tractes (ascendents i descendents). Vascularització del sistema nerviós. Meninges. Sistema ventricular. SNA. Parells cranials.

- Classes teòriques: 16 hores.
- Pràctiques de laboratori a la sala de dissecció (PLAB 4B, 5): 3 hores.
- Seminari d'anatomia clínica (SEM 3): 1 hora.

Metodologia

D'acord amb els objectius de l'assignatura, la metodologia docent del curs es basa en les següents activitats:

ACTIVITATS DIRIGIDES:

Classes teòriques: Exposició sistematitzada del temari de l'assignatura, donant rellevància als conceptes més importants. L'alumne adquireix els coneixements bàsics de l'assignatura assistint a les classes magistrals i complementant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. Es programen 37 hores de classes teòriques.

Seminaris: Sessions amb un nombre més reduït d'alumnes per a la discussió i resolució d'exercicis de caràcter pràctic. Els coneixements adquirits en les classes de teoria i en l'estudi personal s'apliquen a la resolució de casos clínics que es plantegen en els seminaris. En aquestes pràctiques d'aula es profunditza en el coneixement de parts del cos humà important en la pràctica clínica. Els alumnes treballen en grups reduïts. Es programen 6 hores per grup.

Pràctiques de laboratori: Els alumnes assistiran en grups reduïts a la sala de dissecció per estudiar els diferents continguts temàtics de l'assignatura en preparacions anatòmiques d'espècimens humans i la seva correlació amb tècniques de diagnòstic per imatge (radiologia, tomografia computaritzada, ressonància magnètica i ecografia). L'objectiu és consolidar els coneixements adquirits en les classes teòriques, pràctiques d'aula, tutories i a les activitats autònomes. En cadascuna de les pràctiques primer es farà a una aula de seminari 30 minuts de repàs de la teoria i la resta de la pràctica es farà a la sala de dissecció. Es programen 10 hores per grup.

ACTIVITATS SUPERVISADES:

Tutories: Les tutories es realitzaran de forma personalitzada al despatx del professor (horari a convenir, enviar email a través del campus virtual). Les tutories tenen com a objectiu clarificar conceptes, assentar els coneixements adquirits i facilitar l'estudi per part dels alumnes. També poden ser utilitzades per resoldre dubtes que els alumnes tinguin sobre la preparació dels seminaris.

Dra. Rosa Mirapeix (contactar a través de l'email del moodle)

ACTIVITATS AUTÒNOMES:

Lectura comprensiva de textos i articles. Estudi personal. Realització d'esquemes i resums. Assimilació conceptual dels continguts de l'assignatura. Preparació del dossier.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5
SEMINARIS (SEM)	4	0,16	1, 2, 5
TEORIA (TE)	39	1,56	3, 5

Tipus: Supervisades

TUTORIES	15,5	0,62	1, 2, 3
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE RESUMS / ESTUDI PERSONAL	77	3,08	1, 2, 3, 5

Avaluació

Les competències de l'assignatura s'avaluen mitjançant dos exàmens parcials, cadascun amb un pes del 50% a la nota final de l'assignatura. La matèria de cada examen parcial pot ser eliminatòria si l'estudiant assoleix una nota mínima de 5,00 tant l'examen teòric com el pràctic. Tots els estudiants tindran dues oportunitats per aprovar les dues parts de l'assignatura: examen parcial (durant el semestre) i examen de recuperació (al final del semestre).

EXAMENS PARCIALS:

Per fer aquests exàmens és obligatori que l'estudiant hagi assistit a totes les pràctiques i seminaris programats per l'assignatura en cadascun dels parcials. Només es permetrà 1 absència sense justificar per cada parcial.

L'assignatura programarà 2 exàmens parcials amb un pes cadascun del 50%.

- Primer parcial: aquest examen es centra en els continguts de l'anatomia del cap i dels sistemes respiratori, urogenital i digestiu. Classes teòriques de les parts 1, 2, 3 + PLAB 1, 2, 3 + SEM 1, 2.
- Segon parcial: versarà sobre els continguts del temari d'òrgans dels sentits i sistema nerviós. Classes teòriques de la part 4, 5 + PLAB 4, 5 + SEM 3.

Cada parcial consistirà en: una avaluació escrita: prova objectiva basada en els continguts de les classes teòriques, SEM i PLAB.

- Examen teòric - Test multiresposta: test amb 5 respostes i només 1 vàlida. Penalització de 0,25 punts per cada resposta incorrecta. Aquesta avaluació representa el 70% de la nota del parcial.
- Examen pràctic - ítems de selecció. Preguntes de resposta curta plantejades sobre preparacions o imatges anatòmiques. No es penalitzen les respostes mal contestades o en blanc. Aquesta avaluació representa el 30% de la nota del parcial.

La nota de cada parcial = examen teòric (70%) + examen pràctic (30%). Sempre i quan els compleixin les dues premisses per eliminar matèria dels parcials.

Per eliminar matèria d'un parcial, és necessari complir les dues premisses:

- Examen teòric: nota mínima de 5.00
- Examen pràctic: nota mínima de 5.00

En el cas de que, un alumne tingui una bona nota en una de les proves però en l'altre tingui una nota inferior a 5,00 l'alumne NO haurà eliminat matèria del parcial (independentment de que la suma ponderada dels dos tipus d'exàmens sigui major o igual a 5,00). En aquests casos, l'alumne haurà de presentar-se a l'examen de recuperació del parcial no eliminat.

EXAMEN DE RECUPERACIÓ:

Els estudiants que hagin eliminat matèria en les avaluacions parcials no estaran obligats a fer aquesta avaluació.

L'assignatura programarà una avaluació final o de recuperació, d'acord amb el calendari docent de la Facultat de Medicina.

Es poden presentar a aquesta avaluació tots els alumnes matriculats a l'assignatura, encara que no hagin assistit a cap activitat docent programada per l'assignatura durant el semestre.

S'hauran de presentar a l'examen de recuperació:

- Els estudiants que no hagin eliminat matèria en 1 o en els 2 exàmens parcials (alumnes que no compleixen les dues premisses per eliminar matèria dels parcials).
- Els estudiants que no s'hagin presentat a qualsevol dels exàmens parcials.
- Els estudiants que hagin eliminat matèria en els exàmens parcials però vulguin pujar nota d'un o dels dos parcials aprovats. En aquests casos

Cal avisar al coordinador de l'assignatura (per email) com a mínim 1 setmana abans de l'examen de recuperació.

L'estudiant haurà de presentar-se a l'examen teòric i a l'examen pràctic del(s) parcial(s) que vulgui pujar nota.

Tot i que l'alumne que es presenta a l'examen de recuperació ja tingui l'assignatura aprovada, haurà d'obtenir obligatòriament, una nota mínima de 5,0 a l'examen teòric + una nota mínima de 5,0 a l'examen pràctic del parcial que vulgui pujar nota. En cas contrari, l'estudiant haurà suspès l'assignatura.

Una vegada l'estudiant treu una nota mínima de 5,0 tant a l'examen teòric com al pràctic del parcial que vol pujar nota, per calcular la nota final de l'assignatura s'utilitzarà la nota més alta de l'examen teòric (obtinguda en el parcial o en el final) i la nota més alta de l'examen pràctic (obtinguda en el parcial o en el final).

L'examen de recuperació consistirà en avaluacions escrites: proves objectives basades en els continguts de les classes teòriques, SEM i PLAB.

- Examen teòric: el coordinador en el moment de fer la convocatòria especificarà si aquest examen serà tipus test o preguntes d'assaig. Aquesta avaluació representa el 70% de la nota del parcial.
- Examen pràctic - ítems de selecció. Preguntes de resposta curta plantejades sobre preparacions o imatges anatòmiques. No es penalitzen les respostes mal contestades o en blanc. Aquesta avaluació representa el 30% de la nota del parcial.

Els estudiants que hagin de recuperar els 2 parcials recuperaran el primer parcial (examen teòric + examen pràctic) + el segon parcial (examen teòric + examen pràctic). Tindran doncs, una nota de recuperació del primer parcial i una nota de recuperació del segon parcial.

Per aprovar l'examen de recuperació, es necessari complir aquestes dues premisses per cada parcial:

- Examen teòric: nota mínima de 5,0
- Examen pràctic: nota mínima de 5,0

En el cas de que, un alumne tingui una bona nota en una de les proves però en l'altre tingui una nota inferior a 5,0 l'alumne NO haurà aprovat el parcial (independentment de que la suma ponderada dels dos tipus d'exàmens sigui major o igual a 5,0). Per tant, l'alumne haurà suspès l'assignatura.

ALUMNES REPETIDORS:

Els estudiants matriculats dues o més vegades a l'assignatura i que no hagin eliminat tota la matèria en els exàmens parcials, poden sol·licitar al coordinador (a través del correu electrònic) un examen escrit tipus assaig en l'examen final (en lloc de l'examen test) almenys 1 setmana abans del examen de recuperació. L'examen pràctic a la sala de dissecció serà el mateix que la resta d'estudiants matriculats a l'assignatura.

NOTA DE L'ASSIGNATURA:

Nota de l'assignatura = Cap, aparells respiratori, urogenital i digestiu (50%) + òrgans dels sentits i sistema nerviós (50%).

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota mínima de 5,0 en cada part (cap, aparells respiratori, urogenital i digestiu + òrgans dels sentits i sistema nerviós). En cas que una part tingui una bona nota, però en l'altra part la nota sigui inferior a 5,0, la nota de l'estudiant serà de 4,8 punts màxims, tot i que la suma ponderada de les dues parts és superior o igual a 5,0. La nota de cada part és la que s'obté en els exàmens parcials o en l'examen de recuperació.

La nota final de l'assignatura tindrà una expressió numèrica, amb un decimal a l'escala de 0-10 i amb una equivalència qualitativa d'acord amb els criteris de la UAB, de "suspens" (0-4,9), "aprovat" (5.0-6.9), "notable" (7.0 -8.9) i "excel·lent" (9.0-10.0). Seguint les indicacions de la UAB s'arrodonirà al número sencer més proper quan la nota estigui a una dècima d'un valor que comporti un canvi qualitatiu de qualificació. S'atorgarà

matrícula d'honor entre l'alumnat que hagi assolit una qualificació d'excel·lent. El nombre de matrícules adjudicades no pot superar el 5% dels alumnes matriculats a l'assignatura, tal com estableix per les normes acadèmiques de la UAB.

Es considera estudiant no avaluable, que NO ha realitzat un mínim de dues activitats d'avaluació (2 avaluacions escrites).

CONVOCATÒRIES, REVISIONS:

Les convocatòries d'exàmens (dia, hora, aula...) i de revisió de les notes s'anunciaran a través del moodle de la UAB. El procediment de revisió de les proves s'ajustarà a la normativa vigent de la UAB i en tot cas serà de forma individual. El resultat de les activitats d'avaluació es donaran a conèixer a través del moodle e la UAB en el termini prèviament anunciat a través de la convocatòria de l'examen.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
A) avaluació teòrica nº 1 escrita - prova objectiva, ítems d'elecció múltiple	35%	1,5	0,06	1, 3, 4, 5
B) avaluació pràctica nº 1 escrita-prova objectiva, ítems de selecció	15%	0,75	0,03	1, 2, 4
C) avaluació teòrica nº 2 escrita - prova objectiva, ítems d'elecció múltiple	35%	1,5	0,06	1, 3, 4, 5
D) avaluació pràctica nº 2 escrita- prova objectiva, ítems de selecció	15%	0,75	0,03	1, 2, 4

Bibliografia

Llibres de text (per ordre alfabètic)

- Drake RL, Vogl W, Mitchell AW (2015). Gray- Anatomia para estudiantes. 3ª ed. Ed. Elsevier Science, Madrid.
- Garcia-Porrero JA, Hurlé JM (2015). Anatomia Humana. Ed. Mc Graw Hill. Format e-book a la UAB
- Moore KL, Dailey AF, Agur AMR (2018). Moore Anatomía con orientación clínica. 8ª ed. Ed. Wolters-Kluwer-Lippincott-Williams. Barcelona.
- Pro EA (2014). Anatomía clínica. 2ª ed. Ed. Médica Panamericana. Format e-book a la UAB

Atles d'Anatomia (per ordre alfabètic)

- Gilroy AM et al. PROMETHEUS Atlas de Anatomía (2013). 2ª ed. Ed. Panamericana: Buenos Aires. Format e-book a la UAB
- Rohen JW, Yokochi C, Lütjen-Drecoll E (2011). Atlas de Anatomía Humana. 8ª ed. Ed. Elsevier Science, Madrid